

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrīvēdavyāsabhaṭṭāryaputraratnaiḥ
śrīvēdācāryabhaṭṭairanugṛhītā

॥ śrī kṣamāśōdaśistōtram ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namah

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namah

॥ śrī kṣamāśōḍaśistōtram ॥

yaścakrē raṅgiṇasstōtram kṣamāśōḍaśināmakam |

vēdavyāsasya tanayam vēdācāryam tamāśrayē ||

śrīraṅgēśa ! yayā karōsi jagatām

sṛṣṭipratiṣṭhākṣayān

atrāmutra ca bhōgamakṣayasukham

mōkṣam ca tattattrṣām |

tvatsvātantryamapōhya kalpitajagat -

kṣēmā'tihṛdyā svataḥ

kṣāntistē karuṇāsakhī vijayatām

kṣēmāya sarvātmanām || 1 ||

pāpānām prathamō'smyahaṁ bhavati cēc -

chāstram pramāṇam param

śrīraṅgēśa ! na vidyatē'tra viśayas -

santyēva tē sākṣiṇah |

prṣṭvā tānadhusnā mayōditamidaṁ

satyēna grhyēta cēt

satyam hyuktamiti kṣamasva bhagavan

sarvam tadasmatkṛtam || 2 ||

tvatkṣāntih khalu raṅgarāja ! mahatī

tasyāḥ punastōṣanē

paryāptam na samastacētanakṛtam
pāpam tatō māmakam |
lakṣyam nēti na mōktumarhasi yataḥ
kutrāpi tulyō mayā
nānyassiddhyati pāpakṛttadadhunā
labdham tu nōpēkṣyatām || 3 ||

puṇyam pāpamiti dvayam khalu tayōḥ
pūrvēṇa yatsādhyatē
tattvadvismṛtikārakam tanubhṛtām
raṅgēśa ! sañjāyatē |
pāscātyasya tu yatphalam tadiha tē
duḥkhacchidah smārakam
tēnānēna kṛtam tadēva śiśunēt -
yasmatkṛtam kṣamyatām || 4 ||

puṇyam yattava pūjanam bhavati cēt
tatkarturiṣṭē kṛtē
tatsyādraṅgapatē ! kṛtapratikṛtam
sarvē'pi tatkurvate |
pāpam cēdāparādha ēva bhavatas -
tatkartṛṣaṁrakṣaṇē
kṣāntistē nirupādhikā nirupamā
lakṣyēta tatkṣamyatām || 5 ||

na dvitrāṇi kṛtānyanēna nirayair -
nālam punah kalpitaiḥ

pāpānāmiti matkṛtē tadadhikān
kartum pravṛttē tvayi |
tēbhyō'pyabhyadhikāni tānyahamapi
kṣudraḥ karōmi kṣanāt
tadyatnastava niṣphalaḥ khalu bhavēt
tattē kṣamaiva kṣamā || 6 ||

sambhūyākhilapātakairbahuvidham
svaṁ svaṁ phalaṁ dīyatāṁ
sarvam sahyamidam mayā tvayi harē !
jāgratyapi trātari |
duḥkhākrāntamavēkṣya māmiha janō
duṣṭāśayatsvadguṇān
kṣāntyādīn prati durvacām yadi vadēt -
sōdhum na tacchakyatē || 7 ||

kṣāntirnāma varō guṇastava mahān
śrīraṅgapṛthvīpatē !
sō'yam sannapi sāparādhanivahā -
bhāvē na vidyōtate |
tasmānnaiκavidhāparādhakaranē
niṣṭhāvatā nityaśah
prāpnōtyēṣa mayā prakāśamatulaṁ
prāpsyāmyahaṁ ca prathām || 8 ||

matpāpakṣapaṇāya yōjayasi cēd -
ghōrēṇa daṇḍēna māṁ

raṅgādhīśvara ! kēvalāghakaraṇād -
duḥkhaṁ mama syānmahat |
taddraṣṭurbhavatō'pi duḥkhamatulam
ghōram dayālō ! bhavēt
tasmāt tē'pi sukhāya matkṛtamidam
sarvaṁ tvayā kṣamyatām || 9 ||

dēva ! tvāṁ śaraṇām prapannamapi māṁ
duḥkhānyananyāśrayam
bādhantē yadi sarvapāpanivahāt
tvāṁ mōkṣayiṣyāmyaham |
ityuktam tava vākyamarthavidhuram
jāyēta yadvā bhavān
tatrāśakta iti prathēta hi tatō
māṁ rakṣatu tvatkṣamā || 10 ||

na tvam kṣāmyasi cēdidaṁ mama kṛtam
nāstyatra kācitkṣatiḥ
pūrvam yatsamabhūttadēva hi punar -
jāyēta tajjāyatām |
yadvā syādadadhikam ca sō'pi sumahān
lābhō'stu mē tādṛṣāḥ
svāmin ! dāsajanastavāyamadhikam
svairēṇa dūrībhavēt || 11 ||

sō'haṁ kṣudratayā jugupsitataṁ
duṣkarma nityam smaran

*kurvan kāmamaśuddharītirabhavaṁ
śrīraṅgapṛthvīpatē ! |
ētattē mahatō viśuddhamanasā
smartum na yuktam khalu
kṣāntyā vismara tattatō'hamasukhān -
muktō bhavēyaṁ sukhī || 12 ||*

*tattatkarmaphalānurūpamakhilō
lōkastvayā sṛjyatē
tasmātkarmavaśāṁvadatvamadhikam
vaktum tavāpi kṣamam |
śrīraṅgēśvara ! tatprāśāntividhayē
kṣāntyā nirākṛtya mē
sarvaṁ pātakamāśu darśaya bhavat -
svātantryamatyañkuśam || 13 ||*

*śrīraṅgēśa ! vacō madīyamadhusnā
vyaktam tvayā śrūyatām
puṇyam tatphalasaṅgamātravirahād -
bhūyō na mām prāpnuyāt |
pāpam naiva tathā phalam vitanutē
śakyam na tadvāraṇam
tatkṣāntyā tava śakyamēva tadidam
sadyastvayā kalpyatām || 14 ||*

*śrīraṅgēśvara ! puṇyapāpaphalayōḥ
svādhīnatām kurvatōḥ*

sarvēśāṁ sukhaduḥkhayōḥ svayamahaṁ

magnāśayō māmapi |

smartum na prabhavāmi kiṁ punaraham

tvāmantarantah sthitam

tattē tvam kṣamayā nirasya kuru mē

tvaddhyānayōgyāṁ daśām || 15 ||

alpaṁ cēdanavēkṣaṇīyasaraṇā -

vārōpyatāṁ matkṛtam

kiñcidbhūri bhavēdidaṁ yadi gurūn

samprēkṣya mē tyajyatām |

yadvā'nantamanantavaibhavajuṣō

raṅgakṣamāvallabha !

tvatkṣāntyāḥ khalu lakṣyatāmanuguṇā -

mānīyatām tattvayā || 16 ||

śrīmān kūrānvavāyē kalaśajalanidhau

kaustubhāmō'vatīrṇāḥ

śrīvēdavyāsaḥaṭṭārakatanayavarō

raṅgarājasya hṛdyāḥ |

vēdācāryagryanāmā viditaguṇagaṇō

raṅgiṇāḥ stōtramētat

cakrē nityābhijapyāṁ sakalatanubhṛtāṁ

sarvapāpāpanuttyai || 17 ||

santyaktasarvavihita kriyamarthakāma

śraddhālumanvahamanuṣṭhitānindyakṛtyam |

*atyantāstikamanātmaguṇopapannam
māṁ raṅgarāja ! parayā kṛpayā kṣamasva || 18 ||*

|| śrī kṣamāśoḍaśistōtram samāptam ||